

**SZEGEDI
ÜNNEPI
HETEK**

Sajtó- tájékoztatók

A Magyar Lektoripari Vállalat új termékeiről, s az üdítőital-hiánnyal kapcsolatos kérdésekről Kassai András, a Magyar Lektoripari Vállalat propagandistája számolt be tegnap az Újságíró Klubban. A nagy hagyományokkal rendelkező, 125 éves vállalat több érdeklődésre számot tartó likőrféleséget hozott forgalomba, s ezeket a szegedi kiállításon a közönségnek is bemutatta.

Ismeretes, hogy a Magyar Lektoripari Vállalat a Coca-Cola és a Pepsi Cola cégekkel kötött szerződése alapján hazánkban évente 22 millió üveg Colát gyárt. Hogy miért nem gyártanak többet? Amint Kassai András elmondta, azért, mert a vállalat mindössze egyetlen használt gépsorral rendelkezik, nincs elég koncentrátum. Az újdonságok közül említette az Éva nevű almawermuthot, valamint az Amigo kávélíkört. Az Amigo is igen ízletes, s hamarosan az üzletekbe kerül.

Új vállalat mutatkozott be az idei szegedi vásáron, a transzformátorokat gyártó kisipari termelőszövetkezet, a TRAKIS. A tegnapi sajtótájékoztatón a ktsz elnöke, Monori Ferenc egyebek között elmondta, hogy a ktsz-nek érdemleges kapcsolata van a szegedi és környékbeli vállalatokkal is. A ktsz a trafókban kívül nagymennyiségben gyárt különféle mechanikus és elektromos szabályzókat, stabilizátorokat, röntgenkészülékeket. A szövetkezet egyik vásárlója a szegedi VIDIA Kereskedelmi Vállalat, amely forgalomba hozza az új gyártmányokat is, a komplett hordozható „háztartási” hegesztőgépet. Igen jelentős a ktsz exportja is.

Felavatták Kodály szegedi domborművét

Liebmann Béla felvétele

Tegnap, szombaton este a Dóm téri Nemzeti Emlécsarnokban ünnepélyesen felavatták Kodály Zoltán bronz domborművét, Vigh Tamás Munkácsy-díjas szobrászművész alkotását. Az ünnepségen részt vett a nagy zeneköltő özvegye és ott volt Szabó G. László, a városi pártbizottság osztályvezetője, valamint Papp Gyula és Halász Árpád, a városi tanács vb elnökhelyettesei, továbbá Lukács Miklós, az Állami Operaház igazgatója, a szabadtéri Hány-előadás karmestere. Az ünnepségen Újfalussy József emlékeztet Kodály Zoltánra, majd az emlékművön Szinetár Miklós, a Hány-előadás rendezője és Kovács József, a városi tanács művelődésügyi osztályának vezetője koszorút helyezett el. Közreműködött a tanárképző főiskola női- és gyermekkara, a MÁV Hazánk férfikara, Kardos Pál vezényletével. Képzőművész: Újfalussy József és Kodály Zoltán. A kép jobb oldalán a dombormű.

A színpalak mögött

Szabadtéri játékok. Határozatlan komplexum. Aki az előadást látja, az is megpódkodik a méretektől, a statiszták számától. Milyen nehéz lehet ennyi embert mozgathatni, rendezni?

Nem könnyű. Mint ahogyan nagyon nehéz munkát végez az a kétszáz műszaki is, aki reggeltől késő éjszakáig minden napját a téren tölti. Harminc díszítő emelgeti a hatalmas falakat. Rakja egymásra az emelvényeket, hidakat, lépcsőket, falakat. Némelyik súlyosabb mázsa. A szél belekap a falakba, majd emberestől emeli fel azokat. Ha tűz a nap, talpukat a cipőn át is égeti az átforrósodott kő, sarkuk

beleragad a lágyuló aszfaltba. Ha esik, minden tapad az ázott festéktől. De ők dolgoznak.

Reggel nyolctól éjjelig. Hiszen az előző napi előadás színpadképét délre szét kell bontani, hogy délután öt óra tájban már álljanak az aznapi előadás vagy próba díszletei. És aligha sokkal könnyebb a világosítók, öltöztetők, fodrászok, kellékesek és varrónők munkája.

Nehéz dolguk van, de minden pillanatukat betölti a hatalmas vállalkozás nagyszerű, hasonlíthatatlan érzése. Az, hogy személy szerint is tevékeny alkotói, felkészültek a produkcióra.

Sz. I.

Beszélgetés egy trójai nővel

Csak most végezte a főiskolát, tehát kezdő színésznő. És mégsem az. Az arca, a hangja ismerős. Főszerepet játszott a Virágvasárnap című filmben, nemrég pedig a televízióban láthattuk, a végzős hallgatók stúdió-előadásán. Szép Ernő darabjában vénkisasszonyt alakított. Alakított? Bús Katalin élte a szerepet. Itt, ahol a színészi munkát folyamatában figyelheti meg a néző, ahol nem csapathatják be a filmtechnikai különféle trükkjeivel, itt, a színpadon fedezhetjük fel valójában, hogy ez a törekvő, barna kislány átlagon felüli tehetséggel és nagy mester-séggel tudással indul a pályán.

— Nem, nem — tiltakozik élesen. — Sajnos, nem így van. A színészi tudást csak hosszú évek alatt lehet megszerezni. A főiskola csupán alap. Tanulni a színpadon kell.

— És hol „tanul tovább”?

— A pécsi színházban. Lehet, hogy tévedek, az is lehet, hogy csalódnál fogok, de most úgy érzem, kezdeni csak vidéken érdemes. Tanulni ugyan Pesten is lehet, figyelve a nagy, beérte művészek munkáját. De önbizalom is kell. Azt pedig csak úgy szerezheti meg az ember, ha játszik is. Ha maga aratja le a tepsőt, vagy viseli el a csendet. Mindenféle kell játszani. Vagy majdnem mindent.

— A Trójai nőkben játszik először Szegeden. Pedig tavaly is vártuk...

— Igen, a Tragédiában már színlapon volt a nevem. Akkor sajnos nem jöhöttem. De most itt vagyok, s nagyon örülök. Nemcsak azért, mert a legszebb vidéki városban lehetek, hanem mert ezen az óriási színpadon, s ebben a tragédiában igen sokat tanulhatok. S nekem ez a legfontosabb.

— A főiskola előtt elvégezte a filmgyártás két éves stúdióját, Jancsó Miklós tanítványaként. A film tehát ugyancsak szerelme?

— Szeretek filmezni. Szegedről most is Berlinbe utazom, ahol egy DEFA-filmben főszerepet kaptam. Az igazi szerelem azonban még csak a színház. Az élő

színház. S ezért örülök, hogy most itt, az ország legnagyobb élő színházában játszhatok.

A. J.

Két kiállítás

Küzdelem az árvíz ellen

Az árvízvédekezés nyomai itt-ott „a la natura” is megtalálhatók a városban, amikor a Somogyi Könyvtár és a Móra Ferenc Múzeum dokumentumkiállítása az ünnepi hetek vendégeit „meghívja” egy alaposabb árvíznézésre is, a múzeum kupolacsarnokába. A kiállítást Trogmyer Ottó, múzeumigazgató bevezetője után Halász Árpád, a városi tanács vb elnökhelyettese nyitotta meg tegnap, szombaton.

Néhány lépéssel arrébb, a Somogyi Könyvtár olvasótermében nyílt meg szintén délután a könyvtár barokk és felvilágosodás kori anyagából válogatott könyvek kiállítása — melynek megszületése szintén egy szegedi árvíznek köszönhető: áprilisban volt kilencven éve, hogy nagyszemű könyvtárát, melyből e ritkaságok is valók, a városnak ajándékozta a „nagy vizet” követően Somogyi Károly.

A megrázó napokra, hősi küzdelemre tisz szerző (Dizsendi Arisztid, dr. Bárány István, Novotni Iván, Takács János, dr. Németh András, Enyedi Zoltán, Siftis József, Kaczur István, s két Délmagyaros: dr. Somogyi Károlyné és Horváth Dezső) kitűnő fényképei, diaprojektív- és filmfelvételei emlékeztetnek. Rendezők: dr. Csongor Győző és Tóth Béla.

A remek kiállítást, mely számos csodálatos és értékes régi könyvet ismert meg a közönséggel, — Bezerédy István bevezetője után Kovács Máté, az Eötvös Loránd Tudományegyetem könyvtár-tudományi tanszékének professzorja nyitotta meg. Rendezők: Papp János és Tóth Béla.

Mindkét kiállítás augusztus 20-ig tekinthető meg.

Befejeződött a nemzetközi néptáncfesztivál

Kiosztották a díjakat

Hiába újtották fel az újszegedi szabadéri színpadot — a szerda esti nyitólőadásán kívül egyetlen bemutatót sem tarthattak meg ott az első nemzetközi szakszervezeti néptáncfesztivál résztvevői. Az ok: a négy napos rendezvény záslőfelvonása óta szinte órától órára esett az eső, s a szürke, vasbeton- és sárgás nyersfa-építmény a nézők száza helyett kénytelen volt

Könnyű, mert hálás munka szép jelzőket keresni a rangosabbnál rangosabb együttesek teljesítményére, „erőtől duzzadónak”, „szilajnak”, „a hagyományokat a korábbiaknál jobban tisztelőnek” nevezni főképp a magyar, de — a péntek esti újabb bemutató alapján — a vendégcsoportok műsorát. De nehéz is, mert a részletes elemzésre sem elegendő hely, sem elegendő idő nem áll ren-

Harsányabb polémia ugyan nem alakult ki a szakmai tanácskozáson, de az említett két végtel hível azért körülhatárolható csoportot alkottak. Iaz, a modernebbnek mondott revüprogram hirdető kevesebben voltak, de azért aligha hagyható figyelmen kívül ellentmondásuk.

A két — kellőképpen ki nem fejtett, de nyomatékall hangszóvított — végtel szintézise?

Enyedi Zoltán felvétele

A péntek esti bemutatón nagy sikert aratott szovjet — Lipeck megyei — Rogyina-együttes

a vízcseppek millióit fogadni.

Igy aztán a Szegedi Nemzeti Színház színpadát vetették birtokukba a határon túli és határon inneni együttesek, s ott került sor mind a hazai, mind a külföldi együttesek bemutatására, mind pedig a szakmai előadásra — tegnap, szombaton délelőtt.

Megvonni a négy táncos nap mérlegét? Könnyű, de éppen olyan nehéz feladat!

délkezésre.

Ezért legjobb lesz, ha a tegnap, szombaton délután a Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsának Eszperantó utcai székházában megtartott szakmai tanácskozással felszólalóinak rögtönzött ítéletmondását hívjuk segítségül, s e sebtében elmondott véleményekből vonunk le néhány, általánosabb érvényűnek tűnő következtetést.

Ami a dr. Körtréves Géza kandidátus, a táncművészek szövetsége főtitkárnak bevezető szavai után elhangzott reflexiókat illeti, azok elsősorban a „hagyomány és haladás” témakörével foglalkoztak.

Ragaszkodni a néptánc tradícióhoz, vagy bátran, újabb és újabb ötletek segítségével továbbfejleszteni azokat — lényegében ez volt a fő kérdés.

Ezt boncolgatta a vitaindító referátum, és ezt taglalta a felszólalók többsége is. V. Szokolov, a szovjet — Lipeck megyéből érkezett — csoport vezetője például a hagyományörzés mellett állt ki, bizonygatva, hogy „csak a tiszta népművészetből” meríthet valamennyi néptánc-koreográfus. Csak az ősi motívumok jegyében készülhet minden, e műfajba szánt koreográfia!

A Berlinből érkezett, Hermann Dunczer nevét viselő NDK-együttes művészeti irányítója viszont éppen az ellenkező végtel mellett kardoskodott. Azt mondta, hogy városuk, Berlin modern „urbis” lévé, nem rendelkezhet falusi néphagyományokkal, így ők csak a városiakok szokásaiból meríthetnek. A néteken este bemutatott programjuk ezért újított el a többi csoport ősi elemeket újrafogalmazó műsorától, s ezért tűnt szokatlanoknak, kevéssé „helyhez és időhöz” illelőnek — így is mondhatjuk: revünek.

Nehezen képzelhető el! S ha már véleményt kell mondani, hadd álljunk — a négy fesztiválnap tapasztalatainak birtokában mi is a tradíció-tisztelők pártjára, s hadd mondjuk meg elsősorban az ősi mozdulatanyag teszt néptáncára a néptáncot. Az évszázados ünnepek, szokások gesztusokban kifejezett bannata, öröme adhat elegendő tartalmat — „súlyt” — az egyes kompozícióknak.

Igy is fogalmazhatunk: távlat, éres — tehát idő kell az alkalmazott mozdulatanyag közkinccsá válásához. Hiába minden remek ötlet, ha azt nem érzi természetesnek, „véreből fakadónak” a táncos és a közönség. Nehéz tehát népművészetnek elfogadni a nagyvárosi embernek szánt — allig pár évtizede meghonosodott — revüt, még akkor is ha művelőinek száma ezrekre, híveinek száma pedig milliókra rög.

Mindenesetre — jó, hogy szóba került ez a téma, s hogy feltucatnyi ország szakemberei vitáztak meg!

A nemzetközi néptánc-fesztivál utolsó, szombati napján egyébként érdekes szakmai bemutatót tartott a szegedi EDOZS-együttes: Kerek Attila muzsikájára egy kísérleti verbunkfanti-ziát adott elő, mind a zsűri mind a közönség meglegedésére.

Díjat ez a produkció ugyan nem kapott, de a bulgáriai Lovecs város, a szovjetunióbeli Lipeck megye, a romániai Iasi város művészcsapataitól, valamint az építő, Vadrozska, és a vegyipari dolgozók Bartók Béla együttesét értékes képző- és iparművészeti termékekkel jutalmazták. Az említett díjakat a fesztiválzáró bálon adta át többek között dr. Siklós János, a SZOT elnökségének tagja, a Népszava főszerkesztője és Juhász József, az SZMT vezető titkára.

Akác László